

2/100 deel van de huid van een konijn aan met blauwzuur verzadigde lucht blootgesteld, dan toonden de dieren reeds na 15 tot 30 minuten verschijnselen, die op vergiftiging wezen, welke, indien de proef werd doorgezet, met den dood eindigden. Werden de dieren met hun geheele lichaamsoppervlak met uitzondering van den kop in lucht met verschillende concentraties blauwzuur gebracht, dan bleek ook bij lage concentratie vergiftiging mogelijk. Een concentratie van 1 : 210 werd gemiddeld nog juist gedurende 1½ uur verdragen. Voorbehandeling met inspuiting van $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ in de vena gaf in de lage HCN concentratie eenige beschutting, in de hoogere niet. Vloeibaar blauwzuur op de huid gebracht en vrij verdampt gaf in een hoeveelheid van 1 cm^3 geen verschijnselen, bij 10 cm^3 kreeg het dier na 30 seconden een collaps, maar herstelde binnen 4 uur. Bij de sectie van door blauwzuur vergiftigde caviae, konijnen en geiten werden geen voor deze aandoening specifieke afwijkingen gevonden.

VERSCHIJNSELEN VAN LOODVERGIFTIGING BIJ SLOOPERS VAN SCHEPEN. — Het voorkomen van loodvergiftiging bij scheepssloopers brengt groote moeilijkheden met zich mee, in het bijzonder voor de arbeiders, die de branders hanteeren, daar zij veelal bloot staan aan het inademen van vluchtig lood. Het lood is afkomstig van de verf of van rood lood, dat als vulmateriaal gebruikt is. In deze industrie komt loodvergiftiging het meest in acuten vorm voor. Bij een onderzoek van 100 met het branden belaste arbeiders van 2 sloopwerven in Schotland (A. E. FERGUSON, T. FERGUSON, *Journ. of Hygiene* 1934, 34, 295) bleek, dat tevoren reeds meer dan de helft wegens loodvergiftiging verzuimd hadden. De leeftijden der arbeiders waren: 3 van 15—20 jaar, 36 van 20—25 jaar, 31 van 25—30 jaar, 19 van 30—35 jaar, 8 van 35—40 jaar en 3 van 40—45 jaar. Hiervan waren 53 minder dan 1 jaar in het bedrijf, 18 gedurende 1—5 jaar, 22 gedurende 5—10 jaar en 7 gedurende 10—15 jaar. Van deze arbeiders werd eerst eenmaal per maand, later bij een groep eenmaal per week een bloedpraeparaat onderzocht. In alle praeparaten kwamen gestippelde basophile roode bloedcellen voor. Het meest werden cijfers gevonden van 3000 tot 7000 per millioen erythrocyten, een cijfer hooger dan in andere industrieën gevonden wordt. Het aantal dezer cellen hangt echter niet samen met klinische verschijnselen van loodvergiftiging. Soms daalt het aantal met het uitbreken van vergiftigingsverschijnselen, terwijl het herstel dikwijls samen gaat met een toeneming van gestippelde cellen. Ook bij het wisselen van arbeid naar meer of minder gevaarlijk werk of na vacantedagen is dikwijls het tegenovergestelde van parallelisme te zien. Wisselingen in polychromasie en reticulocytencijfers gaan evenwijdig met die van gestippelde basophile erythrocyten. Het is niet mogelijk uit het onderzoek van de roode bloedcellen gegevens te verkrijgen, die een indicator kunnen zijn voor het tijdstip, waarop de arbeiders uit het bedrijf verwijderd moeten worden. De schrijvers meenen hiervoor meer te hebben aan een onderzoek van de lymphocyten. De groote lymphocyten worden beschouwd als de jongere exemplaren, de kleinere als de oudere. Bij de arbeiders ziet men zeer snel, na het begin met dit werk, een relatieve verhooging van de groote lymphocyten. Deze reactie wordt beschouwd als een defensieve reactie. Verdwijnt zij, dan zou dit een teeken van gevaar en aanleiding zijn den werkmans uit het bedrijf te verwijderen. Bij een verhouding van groote lymphocyten (plus monocytien) tot kleine lymphocyten als 2 : 1 zou zelden gevaar dreigen, wel indien deze verhouding 1 : 1 geworden is. De schrijvers raden aan, naast het klinische onderzoek der arbeiders, het bloedonderzoek geregeld te verrichten en in het bijzonder de verhoudingen bij de lymphocyten na te gaan, bij de gevaarlijkste werkzaamheden, bijvoorbeeld bij het sloopen van oorlogsschepen, een maal per week, bij de minst gevaarlijke eenmaal per maand.

A. CHARLOTTE RUYS.